

Per Justesen
Afdelingsleder
Mejeriforeningen,
Dansk Kvæg

Ny teknologi kræver ny viden

Det er utroligt spændende og udfordrende for vores kvalitetsrådgivere at tage del i den tekniske udvikling inden for mælkeproduktion, som vi især har oplevet de seneste 10 år. Det gælder bl.a. udviklingen inden for robotmalkning og malkestalde, hvor vi ser flere og flere meget store gårde med mejerilignende forhold med komplicerede køleanlæg og mælkeopbevaring. Kvalitetsrådgiverne har en massiv viden og rådgivningserfaring inden for alt vedrørende mælkekvalitet og teknik. Udviklingen stiller nye og store krav til rådgivningen.

For at vi kan leve op til disse krav og yde en kompetent rådgivning med hurtige og konkrete løsninger, har vi oprettet et specialisthold i kvalitetsrådgivergruppen inden for bl.a. robotmalkning, forløb og mælkeopbevaring. I rådgivningen har vi altid haft et godt og tæt samarbejde med malkeudstyrsfirmaerne. Dette samarbejde er nu styrket i et forum, "Malketeknik, malkning og opbevaring". I dette forum deltager rådgivere, mejerifolk og udstyrsleverandører, hvor malketeknik, hygiejnisk design, mælkehygiejne og installationer bliver håndteret. Dette er en erkendelse af, at tæt samarbejde og videndeling sikrer, at mælkekvaliteten sikres og forbedres.

Ikke kun rådgivere skal være klar til de nye opgaver. Også landmændene skal sætte sig ind i megen ny viden. Vi glæder os til at samarbejde om disse udfordringer.

Modelfoto: Mejeriforeningen.

Samlet set faldt antallet af uheld med antibiotika i mælken i 2008. Desværre sås der en stigning i antallet af uheld i AMS-besætninger.

Det er betydelige beløb, der kan stå på spil, hvis en besætning findes positiv for antibiotika efter et uheld. Vi har flere tilfælde med bøder og manglende betaling for mælk på op mod 100.000 kr. Dertil kommer alt det mælk, der må kasseres på mejeriet ved disse uheld.

Derfor kan det ikke udtrykkes klart nok, at antallet af uheld skal længere ned. Vi har en målsætning på mere end en halvering i 2009. Vi ved, at det er menneskelige faktorer, der spiller ind. Vi udsendte brev til alle mælkeproducenter i maj 2008 og i de næste tre uger var der 'kun' fire uheld.

Vi har appelleret meget til kvægbrugerne om at mærke behandlede køer og ikke mindst goldkøer samt til at sørge for korrekt framalkningsudstyr. Derfor er det særdeles positivt, at der i besætninger med løsdrift og malkestald eller karrusel er sket et fald på hele 38 pct., hvilket er meget flot.

Flere uheld i AMS-besætninger

Desværre er der i den samme periode sket en stigning i uheld i AMS-besætninger på hele 40 pct. Vi ved godt, at antallet af AMS-besætninger i Danmark er steget, men det er dog kun fra 13 pct. til 18 pct. Derfor afslører stigningen i uheld med hæmstof, at der er et problem, og AMS-besætninger er overrepræsenteret.

Gode råd mod uheld er bl.a. at holde behandlede dyr adskilt fra de øvrige og sørge for korrekt indtastning. Udskriv en liste over behandlede køer hver dag og behandl kun køer, der er på listen. Undgå at indsætte en automatisk slutdato, hvor mælken malkes med. Derved undgår du uheld, hvis behandlingen forlænges.

Egenkontrol-programmet kræver også, at der sker vurdering af mælken, inden den sendes med efter endt behandling. I 2008 har vi også fundet ventilfejle og fejl med manglende vandforsyning i nymonterede robotter. Derudover har vi fundet fejl

ved manglende skyl efter fraseparering af en behandlet ko. Pas på ved manuel styring af robotten på pegeskærm. /Jørgen Katho

Ny metode til påvisning af mastitis-bakterier i mælkeprøver

Ny test gør det muligt at benytte ydelseskontrolprøver til undersøgelse for mastitis-bakterier på enkeltdyr.

I nær fremtid bliver det muligt i Dyreregistrering at krydse af, hvilken ko eller køer man ønsker undersøgt for mastitisbakterier ud fra ydelseskontrolprøverne. Et finsk firma har udviklet en såkaldt PCR-test, hvor den traditionelle dyrkning af mastitisbakterier erstattes af en test, hvor bakteriernes DNA afsløres, hvilken bakterie der er tale om. Det vil betyde, at man via ydelseskontrollen kan bede om at få testet enkeltdyr. På den måde vil man kunne sætte ind med en målrettet behandling.

Ydelseskontrolprøver kan bruges

Det smarte ved den nye test er, at den ikke kræver en levende bakterie, men DNA. Det er det, som gør det muligt at benytte ydelseskontrolprøver.

Både i Canada og Holland er PCR-testen godkendt og tilbydes på ydelseskontrolprøver. I øjeblikket er vi ved at afprøve testen under danske forhold, og det ser meget lovende ud. For at testen skal kunne give et sikkert svar, er det imidlertid utroligt vigtigt, at der ikke kommer forurening i mælkeprøven i form af bakterier fra andre køer – både i forbindelse med manuel prøveudtagning og udtagning fra automatiske malkesystemer. Derfor skal vi have udarbejdet nogle retningslinjer for håndtering af ydelseskontrolprøverne, hvis de skal benyttes til denne test. Vi håber, at den nye test kan tages i brug i løbet af sommeren.

Udover test for mastitisbakterier vil udvikling af de nye bestillingsmuligheder i Dyreregistrering også gøre det muligt at få undersøgt enkeltdyr for salmonella og paratuberkulose. /Jørgen Katho